

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ELEVII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2011-2012
Proba scrisă
Limba și literatura română

Varianta 6

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 2 ore.

SUBIECTUL I

(42 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

Dan alege cel mai sigur leac împotriva propriei emoții: să trăiască emoția altora. Adică să citească până îi va cădea cartea din mână, până când îi va cădea capul pe pernă, până când îi vor cădea, grele, pleoapele. Cartea îl duse în Evul Mediu, printre dueluri și cavalcade*; era o carte pe care o mai citise de câteva ori, era una dintre marile cărți ale copilăriei și recitea cu disperare paginile cele mai frumoase, dar fără să-și dea seama, și fără să știe cum și când, se pomenea în grote înfricoșătoare, amenințat de beznă și gheață, și trebuia să-și strângă pleoapele până la durere pentru a regăsi castelul cu oglinzi și lumini amețitoare.

Maică-sa, rănită de lumina care inunda odaia, îi ceru să se culce, taică-su îi luă apărarea:

- Crezi că îl poți obliga pe un om să se culce, așa cum l-ai obliga să-și radă barba?
- Eu știu că dacă-i întuneric, copilul doarme. Asta-i!
- Aici greșești. Dan nu mai este un copil...
- Treaba voastră... Dacă v-ați înțeles amândoi să-mi stricați noaptea...

Dan stinse lumina și chiar în prima clipă de întuneric descoperi ideea jurnalului: un jurnal de călătorie, ținut în cel mai strict secret, un jurnal cu întâmplări nostime, da...! cu avânturile, cu certurile, cu neînțelegerile care se vor ivi, un jurnal original, fără altitudini și longitudini, fără calcule și măsurători, fără denumiri latine... Iar la sfârșitul expediției, sau poate mai târziu, sau poate chiar mult mai târziu, își va aduna prietenii și le va citi... Ochii lui Dan se închideau, și în fața lui se afla jurnalul, și creionul din mâna lui începea să alerge pe pagini; rânduri, rânduri despre spaime și bucurii, despre surprize și eșecuri, rânduri multe pe care întunericul grotei voia să le șteargă, rânduri încâlcite, pătate de întuneric, șuvoaie de cerneală neagră curgând peste pagini... Nu cititul, cum crezuse el, ci scrisul acela îi închise pleoapele.

(Constantin Chiriță, **Cireșarii**, vol. I)

*cavalcadă, s.f. – goană, alergare cu cai

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *leac*, *înfricoșătoare*, *crezuse*. **6 puncte**
2. Explică rolul semnului exclamării în secvența: *Asta-i!* **6 puncte**
3. Selectează un epitet și o enumerație din text. **6 puncte**
4. Numește două moduri de expunere utilizate în textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte (3-5 rânduri), semnificația secvenței: *Cartea îl duse în Evul Mediu, printre dueluri și cavalcade; era o carte pe care o mai citise de câteva ori, era una dintre marile cărți ale copilăriei și recitea cu disperare paginile cele mai frumoase [...]*. **6 puncte**

B. Redactează o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să-ți prezinți opinia despre mesajul fragmentului din *Cireșarii* de Constantin Chiriță. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să formulezi o opinie despre mesajul fragmentului dat;
- să susții opinia formulată prin două argumente potrivite, valorificând textul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

SUBIECTUL al II-lea

(36 de puncte)

Citește, cu atenție, textul următor:

De Crăciun mi-am făcut cadou un e-book. [...] Cred că am fost victima publicității și a ușurinței cu care poți cumpăra acest model. Dar cu proxima* ocazie îmi voi procura și dispozitivul rival [...], care-mi va da acces la cărțile franceze sau românești.*

Am făcut cumpărătura, sfidând avertismentele amicilor mei care arătau cel mai mare dispreț pentru acest tip de lectură. [...] Au dreptate, într-un anumit fel, cei care m-au disprețuit fiindcă mi-am cumpărat e-bookul. [...] Dar nu pot să spun că au în întregime dreptate. [...] E ușoară cât cea mai ușoară carte de buzunar. Ecranul [...], citit la lumină reflectată ca orice pagină, este extrem de lizibil. Nu lucește, poți potrivi tu dimensiunea caracterelor.

Ceea ce mă jenează este dificultatea răsfoirii. Chiar dacă există mijloace auxiliare de regăsire a unui pasaj, ele sunt mai laborioase ca răsfoirea. În schimb, ce lucru minunat, ești conectat la un dicționar și regăsești instantaneu definițiile cuvintelor. [...]

Iată că, printr-un șiretlic al tehnicii, caracterul ludic al lecturii este reinventat. Creează spații noi, timpuri noi, emoții noi. [...] Sunt foarte fericit să știu că lectura mai are timp în fața ei.*

(Ion Vianu, **Kindle**, în revista **Dilemateca**)

*e-book, s.m. – carte în format electronic

*proxim, adj. – cel mai apropiat (în timp sau spațiu)

*ludic, adj. – referitor la joc

A. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte referitoare la textul dat:

- numele autorului;
- un dezavantaj al e-bookului;
- un avantaj al e-bookului.

6 puncte

2. Scrie titlul articolului din care este extras fragmentul și denumirea publicației în care a apărut.

6 puncte

3. Notează litera corespunzătoare răspunsului corect:

Propoziția subordonată din fraza *Ceea ce mă jenează este dificultatea răsfoirii* este:

- a. atributivă;
- b. predicativă;
- c. subiectivă.

6 puncte

4. Precizează valoarea morfologică și funcția sintactică pentru fiecare dintre cuvintele subliniate în text: *mă*, *cuvintelor*, *să știu*.

6 puncte

B. Alcătuește o compunere de 80-150 de cuvinte (10-15 rânduri), în care să evidențiezi trăsăturile unui coleg/prieten pasionat de lectură.

12 puncte

În compunerea ta, trebuie:

- să prezinți două trăsături ale colegului/prietenului pasionat de lectură;
- să utilizezi două imagini artistice diferite în descrierea colegului/prietenului;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 12 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 1 p; coerența textului – 2 p; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 p; ortografia – 3 p; punctuația – 2 p; așezarea corectă în pagină, lizibilitatea – 2 p)